

Of is dit te scherp uw bedoeling weêrgegeven?

Maar immers Gij vindt goed aldus tegen hen te insinueeren:

»Met dank aan der vaderen God roemde hij (Dr. K.) dat niet licht in wat land ook een staatkundige partij een kring van mannen als hier zal saambrengeu, mannen die zoo onverdroten voor de publieke zaak des vaderlands geijverd hebben en zoo bijna nooit iets voor zich zelf van die publieke zaak hebben geveigd." Mij dunkt bij dat woord zullen de harten der deputaten, in stille zelfvoldoening, sneller geklopt hebben, en zoo al bij een enkele de gedachte binnensloop aan de tonnen gouds, ten behoeve der scholen uitsluitend voor hunne kinderen ingericht, van de publieke schatkist te vergen; dan zal de vrees, of deze afwijking van gedragslijn ook het recht op een toekomstige lofspraak van gelijken aard zou doen verbeuren, wel spoedig zijn vervlogen, toen de geruststellende verzekering van de lippen des redenaars daalde, dat de kracht van zijne partij »niet schuilt in het stroeve mechanisme der theorie, maar in de leidende gedachte die inwoont in het organische leven", en dat daardoor de soepelheid en plooibaarheid van haar actueel optreden" wordt gerechtvaardigd."

Deze *tirade* nu, zou ik zeggen, had aan uw pen niet *mogen* ontsnappen. Gij weet toch, dat de geestdrift der opgekomen Deputaten in vroeger jaren, toen er van subsidiën nog *met geen woord* sprake viel, even warm was. Gij wist dat de acht ton gouds, die thans geboden werd, aan het vrije onderwijs de verplichting oplegt om een kleine *duizend* onderwijzers meer aan te stellen; iets wat een vermeerdering van *vijf tonnen gouds* in de uitgaven eischt; zoodat feitelijk de te maken winst, van *acht* tot beneden de *drie* ton daalt. Gij wist, dat over de 150,000 kinderen op onze vrije scholen verdeeld, deze drie ton slechts *f 2.—* per kind levert, d. i. even 8 pCt. op de kosten. En, wat in nog erger zin doodelijk voor uw ironie blijkt, Gij wist beter dan iemand, hoe de *Liberale Unie*, meest uit *gegoede* personen saamgesteld, optreedt voor een partij, die nu reeds twintig en straks dertig jaar voor een inzet niet van *drie ton*, maar van *drie maal drie millioen* de politieke roulette liet loopen; en die, had de *Spreukendichter* haar gekend, zonder missen als vijfde *onverzadigbare* aan de *vier* zou zijn toegevoegd, die nooit zeggen: *het is genoeg*, maar altoos het eentonig refrein van: *Geef, geef, geef!* herhalen.